

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۲/۰۶/۲۵

ژباړونکی: رناگل اریویزی

تیربه (مولی)

د ماشومانو له پاره لنډ کیسه

په تیره زمانه کې دوه وروڼه وو، دواړه د سربازی په خدمت لگیا وو، یوې شتمن و او دا بل غریب و. دې غریب ورور غوښتل چې ځان د بې وزلی له ځورونې نه ازاد کړي، نو د سربازی جامې یې له تن وایستی او بزگر شو. ده خپله یوه ټوټه مخکه واړوله، د کرنې له پاره یې برابرې کړله او تیربې یې پکې وکړلې. د تیربې تخم شین شو. په تیربو کې یوه تیربه ډیره لویه شوه، اوږده شوه، غټه شوه، وده یې په ځای نه د ریده او لوڼیده پسي لونیږه. داتیربه د تیربو د شهزادګۍ په نوم یاده شوه، تل د شهزادګۍ په نوم یادیده او د شهزادګۍ په نوم به یادېږي. په پای کې دومره غټه شوه چې په هغه لویه کراچۍ کې لا ځای شوله، چې دوو غوايو به کش کوله. بزگر نه پوهیده چې په دې تیربه څه وکړي او په دې هم نه پوهیده چې بد بخت او که نیکبخت به یې کړي. په پای کې یې له ځان سره دا سوچ وکړ چې که ويې پلورم، نو گمان نه کوم چې د یرې پیسې به په ترلاسه کړم، خوږل یې هم چندان گټور نه بولم، ځکه د دې په ځای نوره وړې تیربې هم خوږلې شم. تر ټولو ښه به دا وي چې باد شا ته یې وروړم او له دې لارې د هغه درناوی په ځای کړم. تیربه یې په لویه کراچۍ کې بار کړه او کراچۍ یې په دوو غوايانو پسي وتړله، دربار ته یې ورسوله اوبادشا ته یې وبخښله. باد شا و ویل چې:

«دا څه یو بې ساري شی دی، زما له نظره خو د یرشيان تیر شوي دي، خو دومره غټ شی مې تر اوسه نه دی لیدلی، دا د کوم تخم نه راپیدا شوي ده او که ستا بخت ښه و او ته یو بختور ځوان یې؟» بزگر ورته و ویل چې:

«اڅ نه! زه یو بې وزله سر تیری وم، تنخوا مې ډیره لږه وه او په مړه گیده ډوډۍ نه رارسیده، نوځکه ما هم د سرتیرۍ جامې په میخ کې ځورند کړې او د مخکې کرل مې پیل کړل. زه یو ورور هم لرم، هغه ډیر شتمن دی، تاسې ښاغلی باد شا هغه ښه پیژنی، خوزه چې بې وزله یم، ټولې نړۍ هیرکړی یم.»

په بزگر د باد شا زړه وسوزید او ورته ویې ویل چې له بې وزلی به خلاص شي، زه به تاته دومره تحفي درکړم چې شتمني دي د خپل شتمن ورور سره برابره شي. بیایې یو عالم طلا، د کرنې مخکې، د څرمخکې اورمې وروبخښلې او په دې توگه بزگر دومره لوی بډای شو چې شتمني یې د بډای ورور له شتمني سره نه پر تله کیده. کله چې هغه واوریدل چې ورور یې د یوې تیربې په بدل کې څه تر لاسه کړي دي، نو ورسره په حسد شو او په دې سوچ کې ډوب شو، چې په څه ډول به دی هم په دې شان بخت سره مخامخ شي. ده ځان ډیر هوښیار گانه او غوښتل یې چې له چالاکی کار واخلي، نو طلا یې له ځان سره واخیسته، آسان یې له ځان سره روان کړل او بادشا ته یې ورکړل، موخه یې بل څه نه وه، یوازې په دې تمه و چې ورور ته یې باد شا چې د یوې تیربې په بدل کې دومره ډیر څه ور کړل، نوده ته خو به د دې ښو شیانو په بدل کې دومره ډیر مال او جایداد ورکړي، چې کور ته به یې دوړلو توان هم ونه لري. باد شا تحفه ومنله او ور ته ویې ویل چې غواړم چې زما په مال او جایداد کې تر ټولو ښه او ارزښتناک شی د رته تحفه کړم، د ډیر سوچ او غور نه وروسته دې پایلې ته ورسیدم چې تر دې غټې تیربې بل ښه او ارزښتناک شی نشته، نو ځکه یې د رته تحفه کوم. په دې توگه بډای ورور مجبور و چې تیربه په کراچۍ کې بار کړي او کور ته یې یوسي. هلته په کور کې ډیر په غوسه و، لار ترې ورکه شوه او هیڅ نه پوهیده چې اوس دا خپل قهراو غوسه په چا وباسي او دا خپل زړه په چا تش کړي. دی په بد و فکرونو اوسوچونو سر شو او پرېکړه یې وکړه چې خپل ورور و وژني. وژونکي یې پیدا کړل او په یوه پټ ځای کې یې ودرول، ورپسې خپل ورورته ورغی او ورته ویې

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

ویل چې گرانه وروره، ما په یوه پټ ځای کې یوه خزانه لیدلې ده، راځه چې دواړه پسي ورشو، را به یې ورو او په ځپل منځ کې به یې ویشو. د ورور یې هم دا خبره خوښه شوه اوبې غمه ورسره روان شو. کله چې د کور نه را و وتل، انسان وژونکو په ور ودانگل، دهغه لاسونه اوپښې یې ور وتړل او غوښتل یې چې په ونه کې یې خورند کړي. دوی په دې کار لگیا وو چې له لرې په لور اواز یوه سند ره او داس د نالونو اواز ترغورو شو. سخت وډار شول او په بیره یې خپل زنداني په یوه بوجی کې واچاوه، دوني په یوه شاخ پورې یې خورند کړ او وتښتیدل. دی پاس په بوجی کې د بوجی په سوري کولولگیاو، ترڅوچې سر ترې راوباسي. هغه څوک چې په دې وخت کې په دې لار راغی، یو طالب العلم و، یو ځوانکی شاگرد و چې مست، له خوشالی ډک، په آس سپورد ځنگل په منځ کې په لار روان و. کله چې هغه پاس په بوجی کې زورند سړي ولید، چې تر لاندې یې یو څوک په لار روان دی، نو ور ناره یې کړه چې سلام، ته په ډیر بڼه وخت کې راغلي. طالب هرې خوا ته وکتل او نه پوهیده چې دا اواز له کومې خوا راغی، بالاخره یې و ویل چې دا څوک راته نارې وهي؟

ده د ونې له سره ورنارې کړې چې د لته پاس وگوره، زه د لته پاس دعلومو په بوجی کې ناست یم، په لږ وخت کې مې د لته ډیر څه زده کړل، د پوهې د دې بوجی په وړاندې ټولې مدرسې او ښوونځي هیڅ هم نه دي، دلته مې هر څه زده کړل، کله چې را کوز شم، نو په ټوله نړۍ کې به تر هر چا لوی عالم وم. زه ستوري پیژنم، داسمانونو په راز، دبادونو او سیندونو په حرکت، د ناروغیو په طبابت، دبوټو په روغتیايي ارزښت، د ډبرو او الوتونکو په ژبه پوهیږم. که ته یو ځل د عقل او پوهې دې بوجی ته ورننوتې، په خپله به پوه شي چې هغه د عقل او پوهې یوه بې ساري سرچینه ده. طالب چې دا هر څه واوریدل، حیران پاتې شو او ویې ویل چې سلامت او برکت په هغه ساعت چې ته مې پیدا کړي، ایا زه هم په دې بوجی کې یو څه تم کیدلی شم؟ هغه بل پاس په بوجی کې ځان داسې واچاوه چې گوندې په دې هکله هوکړې ته چندان تیار نه دی او ورته ویې ویل چې د یوې شیبې له پاره به د ور ننوتو اجازه د رکریم خو په دې شرط چې بیه یې راکړي او یوڅه دعا هم راته وکړي، سربیره پر دې باید یو ساعت لا تم شي، ځکه چې یوڅه لا پاتې دي، زه باید لومړی هغه زده کړم. کله چې طلب جان یوڅه انتظار وایست، نو دا یو ساعت وخت ور باندې ډیر اوږد شو او په بوجی کې پروت سړي نه یې هیله وکړه چې دعلم دزده کړې تنده راباندې زور شوه، زر بوجی ته دننوتو اجازه راکړه. پاس په بوجی پروت سړي ځان داسې وخود چې گوندې د طالب له خوا د ډیر ټینگار نه وروسته یې دهغه غوښتنه ومنله او ورته ویې ویل چې د دې له پاره چې زه له بوجی را و وزم، نو لومړی په دې پړي بوجی مخکې ته را تیبته کړه، بیا به ته ور ننوزي. طالب بوجی مخکې ته راکښته کړه، دهغې خوله یې خلاسه کړه اوسړی یې ازاد کړ. بیا یې په داسې حال کې چې نیغ ولاړ و، ورته وویل چې اوس مې په بیره بوجی ته ور ننه باسه. سړي ورته و ویل چې داسې نه کیږي، ته لږ صبر وکړه. بیا یې د سر نه ونيو او سرچپه یې بوجی ته ور ننه باسه، د بوجی خوله یې وتړله اوسړی یې کش کړه، طالب یې پاس د ونې سرته وچت کړ، بیا یې په هوا کې په مزه مزه وزنگاوه اوور پسي یې وپوښته چې څنگه یې گرانه طالب جان؟ گوره چې دعلومو وړمې احساسوي؟ ښې تجربې وکړه، تر هغو دلته ارام کینه، ترڅوچې له هر چا لوی عالم شي. ور پسي بزکر دطالب په آس سپور شو اوپه خپله لار لاړ.

Ein Märchen der Brüder Grimm